

एवंअमात्यान्ष्टान्नदानतिक्षार्जवमार्दवपूजाभिर्मानयेदित्युक्तंकोशष्टद्विकरंतुतोप्यधिकतरंमानयेद्वक्षेत्स्याह इवेति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ प्रवृत्त्यर्थीअमात्यदोषदर्शनेराजानं प्रवर्तयि
तुकामः ॥ ७ ॥ ८ ॥ परिपतन्परितोभ्रमन् राजयुक्तानाराज्ञातेषुकार्येषुनियुक्तानां दुष्करंस्वामिद्रव्यापहाररूपपापं ॥ ९ ॥ राजयुक्तैर्धनस्यापहारान् ॥ १० ॥ ११ ॥ राजानमागम्यतत्समक्षमेवामात्यं

भीष्मउवाच एषाप्रथमतोदत्तिर्द्वितीयांशृणुभारत ॥ यःकश्चिज्जनयेदर्थराज्ञारक्ष्यःसदानरः ॥ १ ॥ हियमाणंममात्येनभृत्योवायदिवाभृतः ॥ योराजकोशं
नस्यंतमाचक्षीतयुधिष्ठिर ॥ २ ॥ श्रोतव्यमस्यचरहोरक्ष्यश्चामात्यतोभवेत् ॥ अमात्यात्यपहृतीरोभूयिष्ठंघ्नंतिभारत ॥ ३ ॥ राजकोशस्यगोभारंराजकोशवि
लोपकाः ॥ समेत्यसर्वेबाधंतेसविनश्यत्यरक्षितः ॥ ४ ॥ अत्राप्युदाहरंतीममितिहासपुरातनं ॥ मुनिःकालकवक्षीयःकौसल्यंयदुवाचह ॥ ५ ॥ कोसलानामा
धिपत्यंसंप्राप्तंक्षेमदर्शनं ॥ मुनिःकालकवक्षीयआजगामेतिनःश्रुतं ॥ ६ ॥ सकाकंपंजरेबध्वाविषयंक्षेमदर्शिनः ॥ सर्वपर्यचरद्युक्तःप्रवृत्त्यर्थीपुनःपुनः ॥ ७ ॥
अधीध्वंवायसींविद्यांशंसंतिममवायसाः ॥ अनागतमतीतंचयच्चसंप्रतिवर्तते ॥ ८ ॥ इतिराष्ट्रेपरिपतन्बहुभिःपुरुषैःसह ॥ सर्वेषांराजयुक्तानांदुष्करंपरिदृष्ट
वान् ॥ ९ ॥ सबुध्वातस्यराष्ट्रस्यव्यवसायंहिसर्वशः ॥ राजयुक्तापहारांश्चसर्वान्बुध्वाततस्ततः ॥ १० ॥ ततःसकाकमादायराजानंद्रष्टुमागमत् ॥ सर्वज्ञोस्मोति
वचनंब्रुवाणःसंशितव्रतः ॥ ११ ॥ सस्मकौसल्यमागम्यराजामात्यमलंकृतं ॥ प्राहकाकस्यवचनादमुत्रेदंत्वयाकृतं ॥ १२ ॥ असौचासौचजानीतेराजकोश
स्त्वयाहृतः ॥ एवमाख्यातिकाकोयंतच्छीघ्रमनुगम्यतां ॥ १३ ॥ तथान्यानपिसप्राहाराजकोशहरांस्तदा ॥ नचास्यवचनंकिंचिददृतंश्रूयतेकचित् ॥ १४ ॥ तेन
विप्रकृताःसर्वेराजयुक्ताःकुरुहह ॥ तमस्यभिप्रसुप्तस्यनिशिशाकाकमवेधयन् ॥ १५ ॥ वायसंतुविनिर्भिन्नंदृष्ट्वाबाणेनपंजरे ॥ पूर्वक्षिब्राह्मणोवाक्यंक्षेमदर्शिन
मब्रवीत् ॥ १६ ॥ राजंस्वामभयंयाचेप्रभुंप्राणधनेश्वरं ॥ अनुज्ञातस्त्वयाब्रूयां वचनंभवतोहितं ॥ मित्रार्थमभिसंतप्तोभक्त्यासर्वात्मनागतः ॥ १७ ॥ अयंतवा
र्थोहियेतयोब्रूयादक्षमान्वितः ॥ संबुबोधयिषुर्मित्रंसदश्वमिवसारथिः ॥ १८ ॥ अतिमन्युप्रसक्तोहिप्रसह्यहितकारणात् ॥ तथाविधस्यसुहृदाक्षंतव्यंस्ववि
जानता ॥ ऐश्वर्यमिच्छतानित्यंपुरुषेणबभूषता ॥ १९ ॥ तंराजाप्रत्युवाचेदंयत्किंचिन्मांभवान्वदेत् ॥ कस्मादहंनक्षमेयमाकांक्षन्नात्मनोहितं ॥ २० ॥

प्राह अमुत्रस्थानेत्वयाइदंधनचौर्यंकृतमिति ॥ १२ ॥ अनुगम्यतांआलोच्यतां ॥ १३ ॥ अस्यमुनेः तमनादृत्येत्यर्थः ॥ १५ ॥ १६ ॥ आगतोहंत्वयानुज्ञातःसब्रतवहितंब्रूयामितिसार्धः ॥ १७ ॥
अर्थोह्येतदिति योब्रूयात्तस्यमित्रस्यतथाभूतंतद्वचनंत्वयाक्षंतव्यमितिद्वयोःसंबंधः नपुनःकाकवत्तादृशंमित्रमनवहिततथापरैर्घातनीयमितिभावः सार्धंश्लोकद्वयं ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥